

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Institution: Fiskeridirektoratet

Initialer: /LEJ

Sagsnr.: 2011-01823

Dato: Juli 2011

Referat af møde i § 7-udvalget den 8. juni 2011

Deltagere:

Kaare M. Ebert

Steffen Toft Jensen

Niels Barslund

Max Thomsen

Allan Buch

Kurt Birch

Henrik S. Lund

Sten W. Laursen

Arne Rusbjerg

Bruno Müller

Leif Larsen

Jens Vangsgaard

Christian Graver

Villy J. Larsen

Henrik Nielsen

Josianne Støttrup

Hanne Nicolajsen

Anders Koed

Peter Geertz-Hansen

Birgit Bolgann

Rita Martinsen

Lene Jensen Scheel-Bech

Organisation:

Danmarks Sportsfiskerforbund

Danmarks Sportsfiskerforbund

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark

Danmarks Fiskeriforening

Danmarks Fiskeriforening

Danmarks Fiskeriforening

Landbrug og Fødevarer

Dansk Fritidsfiskerforbund

Dansk Fritidsfiskerforbund

Dansk Amatørfiskerforening

Dansk Amatørfiskerforening

Dansk Akvakultur

Dansk Akvakultur

Dansk Kystfiskerforening

DTU Aqua, Charlottenlund

DTU Aqua, Hirtshals

DTU Aqua, Silkeborg

DTU Aqua, Silkeborg

Fiskeridirektoratet (formand)

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet (referent)

Mødet var indkaldt ved mail af 9. maj med justeret dagsorden af 30. maj som følger:

1. Drøftelse af forhold vedrørende den igangværende fiskepleje
2. Anmodning fra Heltklækkeriet i Ringkøbing Fjord om tilskud
3. Drøftelse af evt. regulering af fisketegnspriserne under hensyn til pris- og lønudviklingen
4. Forslag fra Danmarks Sportsfiskerforbund om
 - Fokus på fisk i Vandrammedirektivet
 - Etablering af små stenrev i fjordene
 - Fisketegnet – flere betalere og større gennemslagskraft
5. Forslag fra Virksund og Omegns Fritidsfisker Forening vedr. Udsætning af rugekasser i Kvosted Bæk og Riskærbæk
6. Fiskeridirektoratets rapport om Fiskerikontrol 2010
7. Orientering om status vedr. gennemførelse af foranstaltningerne til genopretning af bestanden af europæisk ål
8. Orientering om status vedr. projektet om udvikling af elektronisk chip til mærkning og kontrol af redskaber
9. Orientering siden sidst
10. Eventuelt

Birgit Bolgann bød velkommen til mødet og til nye medlemmer/suppleanter fra Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Akvakultur og Dansk Kystfiskerforening. Af praktiske årsager, blev dagsordenspunkterne drøftet i nedenstående rækkefølge.

Pkt. 7. Orientering om status vedr. gennemførelse af foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål.

Birgit Bolgann henviste til EU forordningen om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål og den danske åleforvaltningsplan. Der er bl.a. krav om at følge udviklingen i ålefiskeriet, idet der senest ved udgangen af juni 2012 skal aflægges rapport til Kommissionen med en evaluering af de indførte tiltag med henblik på opfyldelse af kravene om reduktion. Henviste til de på mødet udleverede registrerede erhvervsmæssige landinger af ål, som viser udviklingen fra 1978 til og med 2010. De samlede landinger fra 2009 til 2010 viser et fald på 44 t.

Med hensyn til de skønsmæssige vurderinger af rekreative fangster af ål, har DTU Aqua sammen med Danmarks Statistik også i 2010 udarbejdet en rapport, som endnu ikke er offentliggjort, men som indikerer en stigning i rekreative ålefangster fra ca. 100 t i 2009 til ca. 116 t i 2010. Det er oplyst, at der i forhold til disse opgørelser, som bl.a. baseres på telefoninterview samt internetspørgeskema, normalt vil være et vist udsving i forhold til de faktuelle tal.

Som det fremgår af forordningen og den danske åleforsvaltningsplan, skal reduktionen vedr. ålefiskeri i saltvand ske i forhold til fiskeriindsatsen. Det fremgår således af de erhvervsmæssige tilladelser, hvilken type og antal redskaber, der er givet tilladelse til. Forudsætningen for at kunne opnå en 50 % indsatsreduktion, som kræves i henhold til forordningen er, at nogle holder op eller indskrænker fiskeriet.

Det fremgår således af bekendtgørelsen om betingelserne for erhvervsmæssigt ålefiskeri, at hvis tilladelsen ikke er benyttet i det forudgående år, kan Fiskeridirektoratet inddrage tilladelsen. Ved gennemgang af Fiskeridirektoratets register over erhvervsmæssige landinger af ål for 2010, er der ca. 80 erhvervs-/bierhvervsfiskere med tilladelse, som ikke har registreret landinger af ål. Fiskeridirektoratet vil på denne baggrund snarligt udsende et brev til disse personer med oplysning om, at tilladelsen på denne baggrund bortfalder. Der vil dog være mulighed for i en 4 ugers periode at komme med bemærkninger.

Fiskeridirektoratet kan samtidig oplyse, at bestandssituationen generelt for ål ikke er til lempelser af de gældende regler. Det vurderes således, at bestandssituationen for ål er værre end den vurdering, som dannede baggrund for den gældende forordning. Direktoratet modtager mange henvendelser med oplysning om, at der er ålefiskere, som er holdt op i forskellige områder – og på den baggrund ønsker at komme ind i ålefiskeriet. Som nævnt indgår det i den danske åleforsvaltningsplan, at der er fiskere, som holder op eller indskrænker fiskeriet med henblik på at nå målene i forordningen. Der er endvidere ikke overdragelighed i ålefiskeriet, hvorfor der ikke kan udstedes nye tilladelser. Der er dog fortsat en bestemmelse om mulighed for personer, som inden for de seneste 3 kalenderår forud for ansøgningen har afsluttet fiskeriets lærlingeuddannelse, men kun på visse vilkår og kun i det omfang hensynet til bestanden af europæisk ål muliggør det.

Christian Graver spurgte til nedgangen over en periode i erhvervsmæssige landinger af gulål.

Kurt Birch svarede, at det skyldes, at forårs- og sommerfiskeritrykket er gået voldsomt ned. Mente også, at skarvfredningen har haft en vis betydning. Mente i øvrigt, at det nu er mere korrekte registreringer over erhvervsmæssige landinger af ål. Var bekymret for, at der om 30 år ikke findes ålefiskeri og at der således kan være tale om en afviklingsplan.

Allan Buch bemærkede, at der ikke er tvivl om, at de personer, som er holdt op, påvirker statistikken. Henviste til, at der er reduceret meget i de store bundgarn, som vil vise en stor reduktion på indsatsen – også i de østlige områder.

Josianne Støttrup oplyste, at ålefangster fra såkaldte ”nøglefiskere”, dvs. fritidsfiskere, som har speciel tilladelse, og som indsamler data om fangster i kystnære områder til DTU Aqua, vil blive fulgt og analyseret i forhold til fangst pr. fangstenhed. Nøglefiskerne må fiske i den såkaldte lukkede periode, dvs. perioden fra 10. maj til 31. juli, hvor fritidsfiskerne ikke må anvende ruser. Evt. ålefangster skal dog sættes ud. Der analyseres på fangster – i perioden 3 år før indførslen af lukkeperioden og 3 år efter. Indførslen af lukkeperioden skulle gerne vise en fremgang, dvs. større fangst pr. fangstenhed.

Pkt. 1 Status for fiskeplejen 2010

Birgit Bolgann henviste til den af DTU Aqua udarbejdede Status for Fiskeplejen 2010 samt tillæget med de særligt fremhævede projekter, som i en let læselig og godt forklaret udgave giver gode eksempler på, hvad der arbejdes med under Fiskeplejen.

Peter Geertz-Hansen ville gerne vide, om der var bemærkninger eller forslag til evt. forbedringer.

Max Thomsen spurgte om tilskuddet i 2010 til foreninger indkøb af el-fiskeapparater slog til.

Peter Geertz-Hansen bekræftede dette. Der er anvendt 422.000 kr. i tilskud i 2010 – og overført 20.000 kr. til to foreninger i 2011. Der er tale om nyt el-fiske-grej. En evaluering heraf har vist, at der stort set er tilfredshed med materiellet. Oplyste, at forårets udsætninger af yngel, 1 års og smolt var ved at være afsluttet. Udsætningerne er gået som forventeligt – der har ikke været sygdomsudbrud eller nedbrud i anlæg. Da vinteren kom tidligt, er det dog ikke alle foreninger, som har nået at el-fiske og har måske ikke æg nok til udsætningerne i 2012. Hvis der er midler til overs, vil der i stedet være mulighed for at konvertere udsætningsmidler til projekter i vandløbene, som i øvrigt er vejen frem.

Anders Koed supplerede, at åleudsætningerne for 2011 også er i gang. Der er søgt om ca. 3 mio. kr. EU-midler, dvs. med fiskeplejens midler i alt ca. 6 mio. kr., gældende for 2 år – 2011 og 2012. Der har været foretaget EU-udbud – og der er mulighed for at købe ål til udsætning, efter at de veterinære forhold er gennemgået – den gennemsnitlige pris er oplyst til ca. 2,05 kr. pr. stk.

Steffen Toft Jensen kvitterede for den udarbejdede Status. Var glad for den beskrevne fremgang for laksebestandene og så gerne det vigtige arbejde med vandløbsrestaurering fortsætte.

Jens Vangsgaard spurgte til det omtalte side 4 om, at fiskeplejekonsulenterne også har haft en aktiv rolle i forbindelse med et ønske om opstart af projekter for fisketurisme på Djursland samt omkring Limfjorden og Sjælland.

Peter Geertz-Hansen svarede, at forbilledet er Havørred Fyn, som er et storstilet projekt med udsætninger af fisk finansieret af det tidligere Fyns Amt samt mange tiltag for fisketurismen. Det giver ekstra indtægter, som bl.a. anvendes til vandløbsrestaurering og dermed opnås en udmærket synergi. Andre ved Limfjorden, Djursland og på Sjælland har tænkt sig noget lignende. Med henblik på at opnå et større output i forhold til de naturlige bestande, anbefales nu vandløbsrestaurering i stedet for udsætninger af fisk kombineret med rådgivning om, hvad der skal til for at øge fisketurismen.

Bruno Müller bemærkede, at fritidsfiskerne glæder sig over det nævnte side 28 om, at det største indsatsområde inden for den marine fiskepleje er undersøgelser vedrørende habitater – at finde egnede habitater/levesteder for fisk. Der er brugt meget tid og mange penge på at finde de bedst egnede steder til udsætning. Mente også, at der er stor fremgang med kortlægning over egnede steder til habitatrestaurering.

Peter Geertz-Hansen og Hanne Nicolajsen bemærkede, at det er de indsatsområder fiskeplejekonsulenterne arbejder med. Der er dog ikke tale om samme forhold i henholdsvis vandløb og i marine områder. I vandløb er indsats og fokus flyttet fra avlsarbejdet med den gode genetiske kvalitet til habitatrestaurering og forbedring af gydeområder. I de marine områder er der tale helt andre problemer, så som øgede udledninger af næringssalte, som har betydning for fiskebestandene i de kystnære områder.

Henrik Lund spurgte til vandløbsrestaurering for laksefisk, om formålet er, at vandløbet skal indeholde flest mulige laksefisk eller at opnå en bredere biodiversitet.

Peter Geertz-Hansen svarede, at formålet dækker begge dele. Det handler om at genskabe varierede fysiske forhold i vandløbene, f.eks. ved fjernelse af spærringer og dermed opnå såvel flere fisk som en bredere biodiversitet. Ørreden er en god indikator for miljøtilstanden og bruges derfor som modelart. I forhold til VMP-projekter (Vandmiljøplan-projekter bl.a. mhp. fjernelse af kvælstof mv.) er den biologiske rådgivning, at hvis der tidligere har været en sø, er der ingen indvendinger for genskabelse heraf. Men en del VMP II og III-projekter handler om at skabe søer, hvor der ikke tidligere har været søer, hvilket ikke er godt for de naturligt vandrende fiskearter i området.

Pkt. 3. Drøftelse af evt. regulering af fisketegnspriserne under hensyn til pris- og lønudviklingen – samt pkt. 4. Fisketegnet – flere betalere og større gennemslagskraft

Birgit Bolgann henviste til Status for Fiskeplejen side 2, hvoraf det fremgår, at FødevareErhverv har oplyst, at der er overført 5,38 mio. kr. fra 2010 til 2011. På denne baggrund vurderes de økonomiske forudsætninger for gennemførelse af Handlingsplanen for Fiskepleje 2011 som gode.

Indtægterne for 2010 og på nuværende tidspunkt i 2011 ligger under det budgetterede indtægtsniveau. Men da der er en meroverførsel fra 2010 til 2011 på ca. 2 mio. kr. i forhold til det budgetterede, betyder det, at Handlingsplanen for 2011 kan realiseres.

For Handlingsplanen 2012 og indtægterne for 2012, vurderes det på nuværende tidspunkt, at der i forhold til de forudsatte projekter og de forventede indtægter, vil mangle et beløb på ca. 2-3 mio. kr. ud af det samlede budgetterede budget på ca. 38,5 mio. kr.

Anders Koed pointerede, at den økonomiske situation for 2012 vurderes at betyde, at en Handlingsplan for 2012 ikke kan gennemføres, som der er lagt op til. Hvis man ser på det forventede budget, skal der foretages en reduktion på ca. 10 % - og det er udvalget nødt til at forholde sig til.

Birgit Bolgann bemærkede, at det er tidligere besluttet, at udvalget med jævne mellemrum drøfter evt. regulering af fisketegnspriserne under hensyn til pris- og lønudviklingen. Der er ifølge fiskerilovens § 56, stk. 5 hjemmel til at foretage ændring af fisketegnspriserne på denne baggrund.

Sidste prisregulering fandt sted pr. 1. januar 2009. Hvis man prisregulerer fra 2009 fisketegnspriser til 2012, vil en regulering med den mulige sats betyde en merindtægt i 2012 på ca. 1 mio. kr. regnet ud fra den faktiske indtægt i 2010, som var 33,6 mio. kr. Det er umiddelbart vurderet, at der kun vil være mulighed for at runde op til hele kr. ved en given prisstigning for det enkelte fisketegn.

Det betyder, at priser for fisketegn med den gældende prisreguleringsmulighed vil kunne stige som følger:

Års-lystfiskertegn fra 140 kr. til 144 kr.

Uge-lystfiskertegn fra 100 kr. til 103 kr.

Dag-lystfiskertegn fra 35 kr. til 36 kr.

Fritidsfiskertegn fra 275 kr. til 283 kr.

Samtidig skønnes administrationsudgifter i forbindelse med ændring af fisketegnsspriser at beløbe sig til ca. 100.000 kr. bl.a. for ændring og udskiftning af giro-kort samt systemændring i forbindelse med internetbetaling. Endvidere er det erfaringen, at en prisregulering ikke virker med det samme – der modtages stadig indbetalinger på gamle giro-kort og gamle beløb, dvs. gældende før prisændringen pr. 1. januar 2009.

Niels Barslund mente, at en prisstigning på 25 kr. ad gangen var bedre. På den oplyste baggrund, var det nok bedre at vente, idet en prisstigning på få kr. ville forekomme uforståeligt.

Steffen Toft Jensen var ked af, hvis det ikke kan lade sig gøre med en prisstigning. Samtidig er det Danmarks Sportsfiskerforbunds forslag, som fremgår af høringsvaret vedr. revision af den rekreative bekendtgørelse, at det er bedre at flere betaler. Det foreslås således, at alle over 18 år skal betale lystfiskertegn, dvs. også f.eks. pensionister, idet det vurderes som fair, at de også skal betale. Håber der er mulighed for ændring af betalingssystemet.

Birgit Bolgann bemærkede, at det i givet fald kræver ny lovgivning, dvs. en ændring af fiskeriloven, idet undtagelsesbestemmelserne, f.eks. at pensionister og lodsejere ikke skal betale fisketegn, specifikt fremgår af den gældende fiskerilov.

Bruno Müller var glad for at høre, at sportsfiskerne også ønsker en stigning i fiskertegnssprisen. Dansk Fritidsfiskerforbund har nemlig også i forbindelse med revision af den rekreative bekendtgørelse sendt forslag ind om ændringer af betalingssystemet, selv om Forbundet er klar over, at det kræver ny lovgivning, som skal vedtages i Folketinget. Fritidsfiskerne ønsker bl.a. en harmonisering af lyst- og fritidsfiskertegnsspriserne, således at der ikke som i dag, er forskel på prisen for et lystfiskertegn og et fritidsfiskertegn. Man mener også, at der skulle være ens vilkår for pensionister og unge under 18 år for lystfiskertegnet og fritidsfiskertegnet. Fritidsfiskerne mener, at det er tid til at gå væk fra de gamle begrundelser for de indførte forskelle og finder det rimeligt at indlede drøftelsen med bl.a. sportsfiskerne om hvilke muligheder og hvilken retning man kan gå ved fælles initiativ og til fælles bedste.

Kaare M. Ebert anbefalede at hæve prisen, idet der nu generelt er god konsensus om fisketegnet og stor velvilje til at hæve prisen. Foreslog, at prisen hæves med ca. 10-25 kr. Argumentet for at hæve kunne være, at der satses på nye fokusområder under Fiskeplejen. Det foreslås i fællesskab at prøve at ny-tænke, hvad midlerne skal anvendes til. Det kunne f.eks. være yderligere restaureringer i marine områder – måske ikke her og nu, men man kunne starte en proces. Spurgte, om priserne på fisk ikke er steget mere end den oplyste mulige prisregulering.

Birgit Bolgann svarede, at også DTU Aqua har vurderet og udtrykt bekymring over, at fisk til ud-sætning er steget mere end den generelle pris- og lønudvikling, hvilket måske er begrundet i, at det er energitungt at producere fisk og dermed kan medføre en vis skævhed.

Max Thomsen mente ikke, at der var grundlag for en totalharmonisering af fisketegnspriserne, idet der fiskes med forskellige redskaber som henholdsvis lystfisker og fritidsfisker. Men var enig i, at prisforskellen ikke behøver at være så stor, som den er i dag. **Niels Barslund** supplerede, at han også godt kunne se en vis uretfærdighed i, at fritidsfiskere skal betale som pensionister.

Birgit Bolgann bemærkede, at det kan være svært på nuværende tidspunkt at forklare de forskellige argumenter, som kom ind i lovgivningen ved indførelsen af fritidsfiskertegnet i 1990 og lystfiskertegnet i 1993. Indførelsen af fritidsfiskertegnet havde bl.a. en vis regulering af selve fiskeriet som formål. Undtagelserne for lystfiskerne, dvs. at personer under 18 år, pensionister og lodsejere ikke skal betale fisketegn, blev bl.a. indført, idet der på det tidspunkt var en vis modstand mod lystfiskertegnet.

Arne Rusbjerg glædede sig over, at sportsfiskerne er på vej ud i de marine områder med forslag for fiskeplejen. Mente endvidere, at tiden er til, at lystfiskertegn gældende for 1 dag og 1 uge kan bortfalde, således at der kun er én pris for lystfiskertegn.

Kurt Birch foreslog, at man også ser på priserne for jagttegn, som er noget højere.

Kaare M. Ebert henviste til, at Danmarks Sportsfiskerforbund også vurderer, at der kan og bør gøres en større reklameindsats for fisketegn. Det er et faktum, at nogle fisker uden fisketegn, så der er potentiale i at udbrede oplysninger om fisketegnet. Det oplagte er at fokusere på at fortælle ”den gode historie” og måske bruge 200.000 kr. på sådan reklame. Der kunne gøres mere reklame på ”Lystfiskeriets Dag” afholdt af sportsfiskerne og på ”Fjordens Dag” afholdt af fritidsfiskerne. Man kunne prøve at skabe nye initiativer og ideer inden for Fiskeplejen.

Birgit Bolgann konkluderede, at der i forhold til en evt. prisstigning, som vurderes at kunne indbringe en merindtægt på ca. 1 mio. kr. samtidig er forskellige forslag fra organisationerne omkring yderligere betalingsmuligheder og harmonisering af fisketegnspriserne. Fiskeridirektoratet vil sammenfatte organisationernes forslag og synspunkter med henblik på politisk forelæggelse, idet en del af forslagene vil kræve ændring af fiskeriloven. Det vil i den forbindelse være en god ide at udarbejde et idekatalog med forslag.

Pkt. 2. Anmodning fra Heltklækkeriet i Ringkøbing Fjord om yderligere tilskud i 2011.

Birgit Bolgann oplyste, at Heltklækkeriet i Ringkøbing Fjord modtager tilskud fra fiskeplejen på 125.000 kr. Der anmodes om et yderligere tilskud i 2011 på grund af store økonomiske problemer. Det fremgår af anmodningen, at fiskerne frivilligt indbetaler 1 kr. pr. kg. solgt fisk. Umiddelbart er der ikke stort overskud på Handlingsplanen for 2011.

Arne Rusbjerg oplyste, at fiskeplejens budgetterede udsætninger af helt i 2011 i Hjarbæk og Nisum fjorde ikke er opfyldt. Desuden er der ikke udsat helt i Randers fjord. Der er således midler til overs i forhold til det budgetterede for udsætning af helt, hvorfor der anmodes om et tilskud på 30.000 kr.

Peter Geertz-Hansen bemærkede, at dette beløb ligger inden for rammen af det budgetterede beløb til helt. Der var oprindeligt tale om et erhvervsfiskerprojekt, hvor der blev ydet tilskud krone til krone.

Max Thomsen vurderede, at 30.000 kr. var ok, idet der var tale om et beskedent beløb, men mente, at man skulle være forsigtig, idet samme argument ville kunne bruges andre steder, f.eks. i forhold til udsætning af laks i Gudenåen, hvor der også mangler midler.

Steffen Toft Jensen mente ikke umiddelbart, at argumentet med et øget fiskeri ligger inden for rammerne af det rekreative fiskeri. Der er ikke tale om bestandsophjælpning, idet der fanges 100 tons helt i fjorden, så der mangler ikke helt. Måske var det bedre at hæve prisen inden for egne rækker, hvilket er ligetil og hurtigtvirkende. Som parallel har man til lakseudsætningerne i Gudenåen lokalt indsamlet 200.000 kr., som endda kun vedrører rekreativt fiskeri.

Arne Rusbjerg forklarede, at man også går den vej, men her og nu anmodes om hjælp til, at det kan køre rundt. Helt har den største genfangst til stor glæde for såvel fritidsfiskere som erhvervsfiskere i området.

Kaare M. Ebert spurgte, hvad man ved, om hvilken betydning udsætningerne har, idet heltfiskeriet er vokset.

Anders Koed oplyste, at der netop under Handlingsplanen er et nyt projekt om heltbestanden i Ringkøbing Fjord, som bl.a. skal belyse effekten af fiskeriet, hvilken betydning henholdsvis den naturlige reproduktion og udsætningerne har for heltbestanden.

Villy Larsen foreslog, at man i forbindelse med et evt. tilsagn kunne betinge et vist formidlings-element.

Peter Geertz-Hansen svarede, at det indgår allerede som betingelse.

Birgit Bolgann konkluderede, at rådgivningen fra udvalget er, at der i Handlingsplanen for 2011 under heltudsætning som helhed er en besparelse, og at der er en vis positiv indstilling til et yderligere tilskud. Samtidig er andre mere betænkelige i forhold til Fiskeplejens formål og evt. lignende forespørgsler. Fiskeridirektoratet vil herefter træffe en skriftlig afgørelse.

Pkt. 4. Fokus på fisk i Vandrammedirektivet

Kaare M. Ebert henviste til, at Danmark, som det eneste land i Europa ikke har fisk med som miljømålsparameter i Vandrammedirektivet – i stedet måles på insekter. På den baggrund forsøger Danmarks Sportsfiskerforbund at skabe et forum og tage initiativ til, at fisk kommer med i næste

planperiode fra 2015. Godt vand i vandløbene betyder ikke nødvendigvis gode fiskebestande. Sportsfiskerforbundet vil tage initiativ til sammen med andre organisationer, herunder gerne udvalgets organisationer, at skrive til såvel miljø- som fødevareministeren herom.

Anders Koed tilsluttede sig dette, og fandt det ærgerligt, at fisk ikke er med i Vandrammedirektivet i første omgang, idet netop fisk er gode miljømålsparametre. DTU Aqua har således sendt bemærkninger til Miljøministeriets høring vedr. vandplaner.

Bruno Müller støttede initiativet.

Birgit Bolgann bemærkede, at fisk ikke indgår i udpegningsgrundlaget i habitatsammenhæng, bortset fra snæbel, laks og visse andre arter. Man skal være opmærksom på, at hvis fisk i højere grad er udpegningsgrundlag, vil der skulle overvejes evt. restriktioner, også i forhold til fiskeriet.

Anders Koed mente, at fisk ville være et mål for miljøtilstanden – hvilket ikke ville være det samme som et forbud mod fiskeri.

Niels Barslund spurgte, om der ville være flere fisk, hvis vandkvaliteten bliver bedre. **Henrik Lund** spurgte, om man ikke bare skal være tålmodig, hvis habitaterne er så gode, at de kan rumme fisk.

Anders Koed bemærkede, at fisk i flere henseender er bedre miljømål end insekter – fisk integrerer bedre miljøtilstanden over tid og rum. Endvidere har spærringer stor betydning for fisk, som således ikke bliver belyst i denne planperiode.

Peter Geertz-Hansen supplerede i forhold til vandkvaliteten i vandløb, at kommunernes såkaldte biologiske faunaindeks (DVFI) kan betyde, at selv fysisk ensartede vandløb, der ikke opfylder ørredens krav til levesteder kan opfylde målsætningen, men der kan ikke leve fisk. Faunaindekset er således ikke en garant for, at der kan leve fisk i vandløbet.

Kaare M. Ebert konkluderede på baggrund af den positive tilbagemelding, at Danmarks Sportsfiskerforbund vil udarbejde udkast til ministerhenvendelser, som forinden vil blive rundsendt til udvalget.

Pkt. 4. Etablering af små sten-rev i fjordene

Kaare M. Ebert henviste til tidligere drøftelser i udvalget med hensyn til at gøre noget i de marine områder – sætte fokus på marin habitatrestaurering for at se, om det nytter og se på, hvordan det kan gøres. Hvis der kommer flere midler til fiskeplejen, så kunne en del af disse anvendes i marine områder, f.eks. til etablering af små sten-rev i fjordene. Opfordringen kom på baggrund af ønsker fra Sjælland, hvor lokale sportsfiskere ønsker at etablere sten- og muslingerev i de kystnære områder. Han opfordrede til, at der i regi af Fiskeplejen tages initiativ til at undersøge mulighederne for at forbedre de fysiske forhold i de kystnære områder.

Josianne Støttrup fandt, at det er en god ide og godt at der skabes debat omkring, hvad der foregår i de kystnære marine områder. I stedet for sandfodring ville det være en god ide at undersøge gode alternativer som eksempelvis at etablere sten-rev, som kystsikring med henblik på at bundfaunaen kan etablere sig. Der er fjernet mange naturlige stenrev, som kan have medført sandflugt. Samtidig skal man være forsigtige med at etablere sten-rev, hvor de aldrig tidligere har været, idet man ikke skal ødelægge et naturligt hav-landskab. Man vil kunne lave kombineret naturgenopretning med stenrev.

Bruno Müller foreslog, at man ud over fiskeplejemidler også forsøger at opnå midler hertil fra EU.

Kurt Birch henviste til, at der stadig foregår indvinding på havet, som giver dårlige bundforhold og det forekommer for let at få tilladelse til de forskellige aktiviteter. Mente man kunne sætte ind i forhold til at være mere restriktiv med at give tilladelse.

Leif Larsen bemærkede, at man i Roskilde fjord var interesserede i etablering af sten-rev, men det kunne være svært at vide, hvor der tidligere har været sten-rev.

Josianne Støttrup bekræftede, at det kræver ressourcer at finde gamle kort – f.eks. via Naturstyrelsen og Kystdirektoratet. Med hensyn til aktiviteter på havet, er det lykkedes at stoppe stenfiskeriet. Derimod foregår der stadig omfattende ralsugning og udlægning af ”shingles” dvs. småsten, som ødelægger liv på sandstrandsområder.

Hanne Nicolajsen supplerede, at man hos Kort- og Matrikelstyrelsen kan få gamle søkort gratis, men der er ikke altid aftegnet, hvor der har været sten-rev.

Henrik Lund bemærkede, at hvis der er tale om områder, hvor der har været udført erhvervsfiskeri, vil der være erhvervsfiskere, som har en viden om gamle sten-rev.

Birgit Bolgann oplyste, at sten-rev og sandbanker også er udpeget i henhold til habitatdirektivet. Så der er tale om beskyttede områder. Man må se på, hvordan det kan gribes an fremadrettet.

Pkt. 5. Forslag fra Virksund og Omegns Fritidsfisker Forening vedr. udsætning af rugekasser i Kvosted Bæk og Riskærbæk.

Der henvises til vedlagte redegørelse fra DTU Aqua. Det fremgår heraf, at DTU Aqua ikke kan anbefale, at der meddeles tilladelse til udsætning af rugekasser i Kvosted Bæk og Riskærbæk, ligesom man ikke kan anbefale udsætning af klækkekasser som metode til bestandsophjælpning. Udvalget tog DTU Aquas redegørelse til efterretning. Repræsentanter for Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark og Dansk Fritidsfiskerforbund udtrykte ønske om, at der findes et mindre vandløb, hvor den pågældende kan fortsætte udviklingsarbejdet hermed.

Pkt. 6. Fiskeridirektoratets rapport om Fiskerikontrol 2010

Birgit Bolgann henviste til den udsendte rapport om Fiskeridirektoratets kontrol i 2010. Med hensyn til kontrollen af det rekreative fiskeri fremgår det bl.a., at der trods et mindre fald i inspektions-ture og kontrolforretninger i 2010 end i 2009, er antallet af kontrollerede redskaber ikke faldet til-

svarende. I forhold til 2009 er der et fald i antallet af overtrædelsessager på 12 %. Andelen af såkaldte ukendte, dvs. ulovlige redskaber, som ikke er forsynet med identifikationsoplysninger, er fortsat på et højt niveau på 73 %. Kontrol af fisketegn er fordoblet i forhold til 2009. Opgaven har været særligt prioriteret i 2010, dog således at kontrollen primært er gennemført i forbindelse med andre kontrolopgaver. Det fremgår, at ca. 9 % af de kontrollerede lyst- og fritidsfiskere ikke havde betalt fisketegn. Samtidig fremgår det af DTU Aquas undersøgelser, at ca. 20 % ikke betaler fisketegn. Oplyste, at niveauet for rekreativt kontrol i forhold til Fiskeridirektoratets samlede kontrol i 2010 var ca. 16 %. Der forventes ca. samme niveau i 2011.

Kaare M. Ebert fandt det glædeligt, at kontrollen efter 2007 ligger på et højt stabilt niveau. Påpegede, at udfordringen ligger i at få fat i de 73 % umærkede redskaber.

Max Thomsen bemærkede, at der ses positive resultater i forhold til umærkede redskaber, når kontrollen "ligger på lur".

Birgit Bolgann bekræftede dette, men bemærkede samtidig, at denne kontrolstrategi kræver rigtig mange ressourcer. I forbindelse med en kontrolaktion gøres der en stor indsats med at oplyse pressen om resultatet, også med henblik på den præventive effekt. Endvidere blev sanktionsniveauet vedr. rekreativt fiskeri sat op i 2007, hvor der også blev indført mulighed for rettighedsfrakendelse.

Kaare M. Ebert bemærkede, at det er en stor misforståelse, at synspunktet er, at bøderne generelt er for lave. For de 27 %, som bliver taget for ulovligt fiskeri med mærkede redskaber, og som derfor ikke har haft til hensigt at bryde reglerne, virker bødestørrelserne helt sikkert præventivt. Der er derimod de resterende 73 %, der fisker med umærkede redskaber, der er problemet. Han pointerede, at bødestørrelserne burde hæves markant, når der fiskes med umærkede redskaber og i de tilfælde, hvor fiskerne har brudt loven gentagne gange.

Leif Larsen fandt det glædeligt, at kontrollen bliver mere effektiv. Var enig i, at det ikke er fair over de personer, som utilsigtet "kommer til at lave nogle dumme ting".

Pkt. 8. Orientering om status vedr. projektet om udvikling af elektronisk chip til mærkning og kontrol af redskaber.

Birgit Bolgann orienterede om, at Fiskeridirektoratet har indsendt ny ansøgning om fortsættelse af det afsluttede pilotprojekt om chip til mærkning og kontrol af redskaber. Dette er sket på baggrund af den positive tilkendegivelse fra alle organisationerne, som samtidig har ønsket at direktoratet arbejder videre med udviklingen af ny teknologi, som kan indgå i kontrolarbejdet.

Projektsummen er i alt ca. 2,6 mio. kr., hvoraf halvdelen finansieres af Fiskeridirektoratet via interne lønudgifter.

Der vil være tale om et projekt, som bygger videre på de opnåede resultater og erfaringer fra gennemførelsen af projektet "Anvendelse af RFID-tags i mærkning af stationære og fastforankrede fiskeredskaber i det kystnære fritidsfiskeri." Der vil igen ske tæt inddragelse mellem brugere, udviklere og myndigheder. Følgegruppen gendannes med involvering af et stort antal test-fiskere (fritids-

og erhvervsfiskere), der vil afmærke deres redskaber med den nye mærkningschip og hvor Fiskeridirektoratet vil indhente data og følge op på arbejdsgange og optimering af processer og arbejdsgange.

De forventede resultater vil være mere valide og tidstro data samt mulighed for at målrette kontrollen endnu mere direkte rettet mod områder med problemer/kontrolbehov. Der vil være tale om en digitalisering, hvorved der kan opnås betydelige ressourcemæssige gevinster i Fiskeridirektoratets kontrolarbejde, da mange manuelle arbejdsgange vil blive digitaliseret og kvaliteten i den udførte kontrol vil skærpes.

Pkt. 9. Orientering siden sidst

Birgit Bolgann henviste til den udleverede opdaterede oversigt over Fiskeridirektoratets plan for revision af bekendtgørelser om fredningsbælter mv.

Pkt. 10. Eventuelt

Niels Barslund spurgte, om der gives tilladelse til elfiskeri, hvis temperaturen er under 2 minusgrader, idet fiskene antagelig kan blive blinde.

Peter Geertz-Hansen bekræftede, at fisk kan blive blinde, idet øjne og hornhinder kan fryse ved elfiskeri i lav temperatur. Der orienteres herom på el-fiskekurserne. På grund af den tidlige og lange vinter samt megen frost, vurderes der at være flere foreninger, som ikke har nået at opfylde rognkvoten med henblik på fisk til udsætning i 2012. Det betyder, at der måske mangler fisk til udsætning i 2012.

Birgit Bolgann orienterede om beslutninger om organisationsændringer i Fødevarerministeriet pr. 1. oktober 2011, som betyder, at 3 direktorater, dvs. Fiskeridirektoratet, Plantedirektoratet og FødevarerErhverv lægges sammen til én styrelse. I udgangssituationen forventes det samlede personaletal at være ca. 1150 personer. Begrundelsen for sammenlægningen er bl.a. en rationalisering af driften, herunder vedr. økonomi, personaleadministration og it. Samt ud fra saglige, faglige begrundelser om at stå stærkere i forhold til ”den grønne dagsorden”, herunder Natura 2000, grøn vækst mv.

For fiskeriets vedkommende vil de decentrale enheder, dvs. inspektorater og kontrolskibe ikke blive berørt af denne strukturændring.

Birgit Bolgann oplyste, at dette § 7-udvalgsmøde var hendes sidste, idet hun pr. 25. august 2011 går på pension.

Steffen Toft Jensen takkede formanden, Birgit Bolgann, for mange års god mødeledelse af udvalget.

Vedr. Virksund og Omegns henvendelse til §7 udvalget med ønske om udsætning af klækkekasser (rugekasser).

Virksund og Omegns Fritidsfiskeriforening ved Sigvald Fihl, har henvendt sig til §7 udvalget med hensyn til at få Kvosted Bæk og Riskærbæk undersøgt med henblik på udsætning af rugekasser.

Kvosted Bæk er et tilløb til Jordbro Å og Rævind Bæk (Riskærbæk) tilløber Fiskbæk Å. Både Fiskbæk Å og Jordbro Å er tilløb til Hjarbæk Fjord.

I flg. Foreningen er ønsket en ophjælpning af Laks og Havørreder i de nævnte vandløb, og dermed også i Hjarbæk Fjord.

DTU Aqua har følgende bemærkninger i forbindelse med ansøgningen:

Udlægning af æg af laksefisk (laks og ørred) i bokse (eks. Vibert og Jordan-Scott) er en gammelkendt metode til bestandsophjælpning af disse arter. Metoden kan især være egnet til bestandsophjælpning i geografisk svært tilgængelige områder, idet lakse- og ørredæg i øjenægstadiet er særdeles robuste og kan tåle transport over lange afstande med et absolut minimum af vand. Metoden kræver at de fysiske forhold på udlægningsstedet er af optimal gydevandskvalitet, men hvor der af den ene eller anden årsag ikke er adgang for naturlig gydning, dvs. typisk bjergområder med naturlige spærringer. Efter udlægningen kræver boksene ikke tilsyn.

I lavlandet Danmark kan der være flere årsager til manglende gydning/gydesucces. Ofte drejer det sig om menneskeskabte spærringer, forurening, sandvandring og dårlige fysiske forhold. Sandvandring og forurening giver meget dårlige betingelser for bestandsophjælpning ved hjælp af klækkebokse, hvilket er en medvirkende årsag til at disse aldrig har vundet udbredelse i Danmark.

I Danmark, der færdselsmæssigt har en god infrastruktur, har man siden 30'erne benyttet udsætning af bl.a. yngel som et let anvendeligt bestandsophjælpende tiltag i vandløb over hele landet. Ved at benytte yngel undgås de dårlige forhold i vandløbsbunden, der oftest er årsagen til en manglende naturlig gydesucces. I forbindelse med udsætning af yngel er det vigtigt for overlevelsen, at denne spredes over en længere vandløbsstrækning. Korrekt håndteret er der en god overlevelse af den udsatte yngel.

Klækkekasser udsat i vandløbene er ikke påvirkede af den iltsvindsproblematik i forhold til forurening og sandvandring som gydebanker og bokse er udsat for. Den enkelte kasse kan imidlertid – hvis den har succes – kun besætte en kortere vandløbsstrækning med yngel, svarende til effekten fra klækning i en gydebanke. For at lave en hensigtsmæssig bestandsophjælpning skal der på den enkelte vandløbsstrækning anbringes et større antal klækkekasser, der på grund af deres karakter må betegnes som faste anlæg i vandløbene, med de gener det kan give. Kasserne kræver altså løbende tilsyn, dels for at virke og dels for ikke at spærre vandløbet.

DTU Aqua ser bl.a. af disse årsager ingen grund til at fremme udbredelsen af klækkekasser som alternativ til yngeludsætninger.

Der imod anbefales vandløbsrestaurering som et fremadrettet værktøj til at overflødiggøre udsætninger af enhver art.

Tilløbene til Hjarbæk Fjord, såvel som øvrige tilløb til Limfjorden har aldrig huset laksebestande.

I flg. normal udsætningspraksis kan der derfor ikke meddeles tilladelse til at udsættes laks i disse vandløb

Der er løbende udarbejdet udsætningsplaner (ørred) for Fiskbæk Å og Jordbro Å, senest revideret i 2008. I flg. Planerne er der intet udsætningsbehov i Kvosted Bæk og i Rævind Bæk er de fysiske forhold så dårlige at den desværre skønnes uegnet som levested for (og dermed også udsætning af) ørredyngel.

Udsætningsarbejdet i de nævnte vandløb har gennem de sidste mere end 30 år været administreret af Viborg Sportsfiskerforening.

DTU Aqua kan på den baggrund ikke anbefale, at der meddeles tilladelse til det ansøgte, ligesom man ikke kan anbefale udsætning af klækkekasser som metode til bestandsophjælpning.

DTU Aqua har ingen indvendinger mod at enkelte klækkekasser - hvis de bliver færdigudviklet tilfredsstillende – kan opsættes af naturskoler og lignende som pædagogisk værktøj. Det forudsætter naturligvis at der fortsat foregår bestandsophjælpning i de konkrete vandområder, således at der er adgang til rogn fra den lokale ørredstamme.

/ DTU Aqua/ Peter Geertz-Hansen

Udvalget tog DTU Aquas redegørelse til efterretning. Repræsentanter for Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark og for Dansk Fritidsfiskerforbund udtrykte ønske om at der findes et mindre vandløb hvor Lasse Mikaelen kan fortsætte udviklingsarbejdet med sin klækkekasse.